

3. GỢI Ý HƯỚNG DẪN TỔ CHỨC DẠY HỌC ĐỌC NHẠC

3.1. Nội dung học tập và yêu cầu cần đạt phần Đọc nhạc lớp 6

Chương trình giáo dục phổ thông môn Âm nhạc quy định:

Lớp	Nội dung	Yêu cầu cần đạt
6	Đọc nhạc Giọng Đô trưởng. Bài luyện tập cơ bản về quãng, về tiết tấu. Các bài đọc nhạc dễ đọc, âm vực phù hợp với độ tuổi. Sử dụng trường độ: tròn, trắng, trắng có chấm đôi, đen, đen có chấm đôi, móc đơn, và các dấu lặng. Một số bài có 2 bè đơn giản.	<ul style="list-style-type: none">– Đọc đúng cao độ gam Đô trưởng.– Đọc đúng tên nốt; thể hiện đúng cao độ và trường độ bài đọc nhạc.– Cảm nhận được tính chất của bài đọc nhạc.– Hiểu được các kí hiệu trong bài đọc nhạc; phân biệt được sự giống nhau hoặc khác nhau của các nét nhạc.– Biết đọc nhạc kết hợp gõ đệm.

hoặc nhóm; chú ý việc thể hiện sắc thái đối với những bài đọc nhạc. GV có thể giao nhiệm vụ tự học cho HS như: luyện tập lại bài đọc nhạc, tập đọc một câu nhạc có một vài nốt thay đổi về cao độ, tập ghi chép lại bài đọc nhạc trong Góc âm nhạc của SGK,...

Lưu ý: Các bước dạy đọc nhạc không bó buộc cứng nhắc, vì vậy GV có thể vận dụng một cách linh hoạt sao cho phù hợp với trình độ của HS, miễn đạt được mục tiêu và YCCĐ của bài học.

Yêu cầu cần đạt đối với HS lớp 6 nói riêng và bậc THCS nói chung về năng lực âm nhạc đặc thù ở phần Đọc nhạc chủ yếu cho HS đọc đúng gam Đô trưởng, đọc đúng tên nốt và thể hiện đúng cao độ và trường độ bài đọc nhạc. Việc đọc nhạc được đưa vào Chương trình giáo dục môn Âm nhạc nhằm phát triển các kĩ năng và phản xạ về phát âm và tai nghe âm nhạc cho HS, hình thành nhận thức thẩm mỹ về thể giới âm thanh, vai trò của âm thanh trong âm nhạc.

3.2. Tổ chức hoạt động dạy học Đọc nhạc các lớp 6, 7, 8, 9 bậc THCS

Ở cấp Trung học cơ sở, HS học đọc nhạc chủ yếu theo kí hiệu ghi nhạc quy ước quốc tế, tuy nhiên, GV có thể kết hợp sử dụng phương pháp đọc nhạc theo kí hiệu nốt nhạc bàn tay (phương pháp Kodály). Ví dụ: GV có thể sử dụng kí hiệu nốt nhạc bàn tay để giúp HS làm quen với giai điệu của bài trước khi yêu cầu các em nhìn vào bản nhạc để đọc; sử dụng kí hiệu nốt nhạc bàn tay để hướng dẫn HS luyện tập đọc gam, đọc quãng,...

Dạy đọc nhạc cho HS lớp 6 có thể theo các bước sau:

– Bước 1: GV có thể sử dụng trò chơi khởi động để tạo không khí phấn khởi trước khi vào đọc nhạc.

– Bước 2: GV hướng dẫn HS tìm hiểu nhịp, trường độ, cao độ, các kí hiệu âm nhạc khác (nếu có), nốt thấp nhất và nốt cao nhất, quãng rộng nhất giữa hai nốt nhạc, phân biệt sự giống nhau hoặc khác nhau của các nét nhạc,...

– Bước 3: GV hướng dẫn HS luyện đọc gam hoặc thang âm, quãng, các âm ổn định trước khi luyện cao độ của bài.

+ GV có thể đàn để HS đọc cao độ các nốt từ thấp lên cao rồi theo chiều ngược lại; đọc chậm, hướng dẫn HS đọc vài lần và ghi nhớ âm hưởng của các cao độ, gam hoặc thang âm trong bài đọc nhạc.

+ Đọc quãng và âm ổn định (nếu có), thực hiện sau khi đọc gam. Riêng đọc quãng chú ý theo đúng trường độ của nhịp $\frac{3}{4}$.

– Bước 4: GV hướng dẫn HS luyện tập tiết tấu chủ đạo của bài đọc nhạc.

– Bước 5: GV hướng dẫn HS đọc bài đọc nhạc. Với những bài khó, GV có thể đàn giai điệu cả bài để HS bước đầu hình dung ra giai điệu. Dùng nhạc cụ để lấy âm thanh mẫu, sau đó chỉ từng nốt của từng câu của bài trên bảng phụ hay trên màn hình để cả lớp nhìn và đồng thanh đọc.

Lưu ý: Không để HS viết kí hiệu vào sách các chữ Đ, R, M,... thay cho các nốt Đô, Rê, Mi dưới tên nốt nhạc và nhìn vào đó đọc, làm như vậy HS sẽ không thuộc được vị trí nốt trên khuông. Tuy nhiên, có thể linh hoạt thực hiện tùy theo yêu cầu nhiệm vụ bài học của GV.

– Bước 6: GV củng cố bài học cho HS, ngoài ra có thể hướng dẫn HS đọc nhạc kết hợp gõ đệm đơn giản bằng các nhạc cụ gõ (thanh phách, trống nhỏ, tambourine...) hoặc vận động cơ thể (vỗ tay, búng tay, giậm chân, vỗ đùi) hoặc đánh nhịp theo hình thức cá nhân